	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА»
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D 1 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	«Облік, аудит та оподаткування»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Вибіркова
Семестр	Другий
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	**Зоріна Олена Анатоліївна**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/zorina-olena-anatoliyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: OAZorina@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Ґрунтовні знання та навички з бухгалтерського обліку і звітності за НП(С)БО, набуті під час навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Організація бухгалтерського обліку та облікова політика»** є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає в формуванні комплексного уявлення про організацію облікового процесу на

	підприємстві шляхом набуття теоретичних знань з організації бухгалтерського обліку та здатності використання їх на практиці при формуванні елементів системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві. **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: формування знань і вмінь організації бухгалтерського обліку та налагодження обліково-контрольного й аналітичного процесів, орієнтованих на інформаційне забезпечення управлінських рішень. **Формат проведення дисципліни**: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	Здобувачі повинні знати: - організацію та ведення обліку відповідає власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа) підприємства; - сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення обліку та складання звітності. - методи оцінки запасів та методи амортизації основних засобів, - критерії визнання малоцінних активів, перелік створюваних забезпечень тощо.
Програмні результати навчання	Здобувачі повинні вміти: - розробляти наказ про облікову політику; - обирати методи оцінки активів та зобов'язань; - визначати порядок визнання доходів і витрат, оцінки незавершеного виробництва, формування фінансових результатів; - адаптувати політику під специфіку діяльності: розробляти правила відповідно до особливостей бізнесу підприємства.
Тематика навчальної дисципліни	***Змістовий модуль 1. Основи організації бухгалтерського обліку.*** **Тема 1.** Сутність та основи організації бухгалтерського обліку. **Тема 2.** Концептуальні основи облікової політики. **Тема 3.** Нормативно-правове забезпечення облікового процесу**.** ***Змістовий модуль 2. Облікова політика підприємства.*** **Тема 4.** Концептуальні основи облікової політики. **Тема 5.** Особливості облікової політики за видами активів та зобов'язань. **Тема 6.** Особливості формування облікової політики малого підприємництва.
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп’ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп’ютер або ноутбук, використання платформи MicrosoftTeems та Moodle для дистанційного навчання

Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми». ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 50 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 49 балів, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку та облікова політика» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 8 балів
	Творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) або успішне проходження курсу на платформі Prometheus	Максимум – 10 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 12 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 12 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль									Залік	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				ТЗ		
Т1	Т2	Т3	МКР1	Т4	Т5	Т6	МКР2			
8	8	8	12	8	8	8	12	10	30	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання творчого завдання у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації) або успішного проходження курсу на платформі Prometheus (всього 50-70 балів за семестр).

Засобами оцінювання *та методами демонстрування результатів навчання є:*

- *стандартизовані тести;*
- *тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;*
- *завдання розрахункового характеру;*

- *презентації результатів виконаних завдань та досліджень;*
- *презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;*
- *інші види творчих та групових завдань.*

Практичні заняття *передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті, становить 8 балів. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування, в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.*

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	***Критерії оцінювання***
8	*В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.*
4	*Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.*
0	*Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.*

Творче завдання *спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Організація бухгалтерського обліку та облікова політика». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.*

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей або проходження курсу за тематикою навчальної дисципліни та отримання сертифіката на платформі масових відкритих онлайн-курсів Prometheus за посиланням: https://prometheus.org.ua/prometheus-free/social-entrepreneurship/

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 12/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	***Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)***
Тестові завдання закритої форми	*12 / 35*
Всього	*12 / 35*

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	***Максимальна кількість балів за виконання***
Тестові завдання закритої форми	*30 (60×0,5)*
Всього	*30*

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	***Кількість балів***
Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	*27-30*
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	*23-26*
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	*20-22*
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	*17-19*
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	*15-16*
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	*0-14*

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	***Оцінка в балах***	***Оцінка за шкалою ECTS***	
Залік		***Оцінка***	***Пояснення***
Відмінно	***90-100***	*A*	*Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються*
Добре	***82-89***	*B*	*Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною*
	74-81	*C*	*Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та*

			розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	***64-73***	*D*	*Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок*
	60-63	*E*	*Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.*
Незадовільно	***35-59***	*FX*	*Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання*
	1-34	*F*	*Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс*

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Роль бухгалтерського обліку в системі управління підприємством.
2. Системний підхід до організації бухгалтерського обліку.
3. Використання облікової інформації для прийняття управлінських рішень.
4. Використання рахунків для контролю записів в обліковій системі.
5. Облікова політика підприємства як інструмент організації бухгалтерського обліку.
6. Облікова політика щодо методів оцінки активів і зобов'язань.
7. Особливості організації внутрішньогосподарського (управлінського) обліку та звітності.
8. Документооборот та організація зберігання бухгалтерських документів.
9. Організація обліку статутного капіталу підприємства.
10. Організація обліку основних засобів підприємства.
11. Організація обліку нематеріальних активів підприємства.
12. Організація обліку запасів підприємства.
13. Організація обліку фінансових інвестицій.
14. Організація обліку поточних зобов'язань і забезпечень підприємства.
15. Організація обліку довгострокових зобов'язань підприємства.
16. Організація обліку забезпечень зобов'язань підприємства.
17. Організація обліку операційних витрат підприємства.
18. Організація обліку витрат, доходів та фінансових результатів підприємства.
19. Організація праці облікового персоналу підприємства.

20. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку.
21. Організація облікового процесу, згідно із технологією оброблення облікової інформації.
22. Бухгалтерський контроль та юридична відповідальність на підприємстві.
23. Організація зберігання та захисту облікової інформації.
24. Порядок складання та подання бухгалтерської звітності підприємства.
25. Нормативно-правове забезпечення облікового процесу.
26. Організація обліку дебіторської заборгованості.
27. Організація обліку розрахунків з персоналом підприємства.
28. Методологічна характеристика бухгалтерського обліку.
29. Організація бухгалтерського обліку в умовах використання інформаційних технологій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", затверджений Верховною Радою України. 16. 07. 99 р. № 996 -XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text.
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99
3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: https://zakon.rada.gov.ua
4. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635 URL: http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382876&cat_id=293536
5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003 р. № 561 URL:http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293623&cat_id=293536
6. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. №356. URL:http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=293587&cat_id=293536
7. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 URL: http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536
8. Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку довгострокових та поточних біологічних активів в сільськогосподарських підприємствах, затверджені наказом Міністерства аграрної політики України від 21.02.2008 р. № 73 URL: http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/ru/v0073555-08
9. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. № 88 (із змінами) URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95
10. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14

Додаткова:

1. Зоріна О. А. Петраковська О. В., Юрченко О. А. Податок на додану вартість в інтернет-торгівлі: особливості документування, обліку та звітування. *Науковий вісник*

Національної академії статистики, обліку та аудиту. 2022. № 1-2. С 21-31 URL: https://nasoa-journal.com.ua/index.php/journal/article/view/258/25

2. Зоріна О.А. Податкові та митні преференції під час воєнного стану: вплив змін у законодавстві на діяльність суб'єктів малого бізнесу. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 7-8 (254-255). С. 16-23 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/11/7-8_2022.pdf

3. Зоріна О. А. Нюанси обліку та оподаткування податком на додану вартість операцій з переробки давальницької сировини. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2022. №8. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-8-8208

4. Зоріна О. А. Впровадження системи управлінського обліку на підприємстві: організаційний аспект. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2022. №9. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-9-8260

5. Зоріна О. А., Потапенко А.І. Організація обліку основних засобів в корпораціях: особливості формування облікової політики. Формування ринкових відносин в Україні. 2024. № 11. С. 68-74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2024_11_12

6. Сук Л.К., Сук П.Л. Організація бухгалтерського обліку. Підручник. 624 с. В-во: Каравела, 2023. ISBN: 978-966-969-144-6

7. Shkromyda, V., Gnatiuk, T., Shkromyda, N., Vasylyuk, M., Zorina, O. Organizational and Methodological Determinants of Integrated Reporting Development: A Case Study of Ukraine. International Journal of Professional Business Review, Vol. 11 No. 3 (2023): Continuous publication. Pages: 01-14. URL: https://ojs.journalsdg.org/jlss/article/view/818

8. Коваль С.В. Формування облікової політики для цілей оподаткування: використання досвіду ЄС та США в діяльності українських підприємств. Економіка та суспільство. 2026. Випуск 84, С. 2-9. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-37

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://portal.rada.gov.ua.
3. Офіційний сайт правового порталу «Ліга Закон». URL: http://www.ligazakon.ua/
4. Журнал «Бухгалтерія UA». URL: https://buh-ua.com.ua/
5. Дебет-Кредит: Український бухгалтерський портал: URL: https://dtkt.com.ua/

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.